

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2023. március 2. *

„Előzetes döntéshozatal – Munkavállalók szabad mozgása – Szakmai képesítések valamely tagállamban való elismerése – 2005/36/EK irányelv – Az vodapedagógusi szakma gyakorlásához való jog – Szabályozott szakma – A szakma gyakorlásának a származási tagállamban kiállított oklevél alapján való megkezdéséhez való jog – Harmadik országban szerzett szakmai képesítés”

A C-270/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) a Bírósághoz 2021. április 27-én érkezett, 2021. április 14-i határozatával terjesztett elő az

A

által indított,

az **Opetushallitus**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: C. Lycourgos tanácselnök, L. S. Rossi, J.-C. Bonichot (előadó), S. Rodin és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a finn kormány képviselőjében M. Pere, meghatalmazotti minőségben,
- az észt kormány képviselőjében M. Kriisa, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviselőjében L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: finn.

- a holland kormány képviselőjében M. K. Bulterman és A Hanje, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében L. Armati, M. Huttunen, M. Mataija és I. Söderlund, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. szeptember 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2013. L 354., 132. o.) módosított, a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2005. L 255., 22. o.; helyesbítések: HL 2007. L 271., 18. o.; HL 2008. L 93., 28. o.; HL 2014. L 305., 115. o.; a továbbiakban: 2005/36 irányelv) 3. cikke (1) bekezdése a) pontjának és (3) bekezdésének, valamint 13. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az „A” által az Opetushallitusnak (oktatási hivatal, Finnország) az óvodapedagógus szakképesítés elismerése iránti kérelmét elutasító határozata miatt indított eljárás keretében nyújtották be.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2005/36 irányelv (1) és (14) preambulumbekzdése a következőket tartalmazza:
  - „(1) A Szerződés 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a személyek és a szolgáltatások tagállamok közötti szabad mozgását gátló akadályok eltörlése a Közösség egyik célkitűzése. Ez a tagállamok állampolgárai számára biztosítja különösen azt a jogot, hogy önálló vállalkozóként vagy munkavállalóként valamely szakmát egy attól eltérő tagállamban gyakoroljanak, mint ahol szakmai képzésüket megszerezték. Ezenkívül, a Szerződés 47. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy irányelveket kell kibocsátani az oklevelek, a bizonyítványok és a képzés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismerése céljából.
- [...]
- (14) [A legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i] 89/48/EGK [tanácsi] irányelv [(HL 1989. L 19., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 337. o.)] és a [szakképzések elismerésének második általános rendszeréről szóló, 1992. június 18-i] 92/51/EGK [tanácsi] irányelv [(HL 1992. L 209., 25. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 337. o.)] által létrehozott elismerési mechanizmus változatlan marad. [...]

4 A 2005/36 irányelv 1. cikke értelmében:

„Ez az irányelv megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint az a tagállam, amely a területén egy szabályozott szakma gyakorlásának megkezdését, illetve gyakorlását ahhoz köti, hogy az érintett személy egy adott szakmai képesítéssel rendelkezzen (a továbbiakban: fogadó tagállam), az adott szakma gyakorlásának megkezdése és gyakorlása érdekében el kell hogy ismerje azokat a szakmai képesítéseket, amelyeket egy vagy több más tagállamban (a továbbiakban: saját tagállam) szereztek, és amelyek feljogosítják az adott képesítéssel rendelkező személyt a fogadó tagállam területén ugyanazon szakma gyakorlására.

[...]

5 Ezen irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Ezt az irányelvet a tagállamok minden olyan állampolgárára alkalmazni kell, aki önálló vállalkozóként vagy munkavállalóként, beleértve a szabadfoglalkozásúakat, egy attól eltérő tagállamban kíván egy szabályozott szakmát gyakorolni, mint amelyben szakmai képesítését szerezte.

[...]

(2) Saját szabályozásának megfelelően minden tagállam lehetővé teheti a tagállamok azon állampolgárai számára, akik nem valamely tagállamban szerzett szakmai képesítésről szóló okirattal rendelkeznek, hogy területén a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti szabályozott szakmát gyakoroljanak. [...]

6 Az említett irányelv 3. cikke előírja:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában [...]:

a) »szabályozott szakma«: olyan szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja, amely gyakorlásának a megkezdése, gyakorlása vagy gyakorlásának valamelyik módja, közvetlenül vagy közvetve, meghatározott szakmai képesítéssel való rendelkezéshez kötött törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján; [...]

b) »szakmai képesítés«: előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal, a 11. cikk a) pontjának i. alpontjában említett képzettségi tanúsítvánnyal és/vagy szakmai tapasztalattal tanúsított képesítés;

c) »előírt képesítés megszerzését tanúsító okirat«: olyan oklevél, bizonyítvány vagy egyéb okirat, amelyet egy tagállamban, e tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései alapján kijelölt hatóság bocsátott ki, és amely igazolja a túlnyomóan Közösségen belüli szakképzés sikeres elvégzését. Amennyiben e meghatározás első mondata nem alkalmazható, az előírt képesítés megszerzését tanúsító, a (3) bekezdésben említett okiratot előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak kell tekinteni;

[...]

e) »szabályozott képzés«: minden olyan képzés, amely kifejezetten egy adott szakma gyakorlásának elsajátítására irányul, és amely egy vagy több kurzusból áll, amelyet szükség szerint szakmai képzés, próbaidős gyakorlat vagy szakmai gyakorlat egészít ki.

A szakmai képzés, a próbaidős gyakorlat vagy a szakmai gyakorlat felépítését és szintjét az érintett tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései határozzák meg, illetve ezeket az e célra kijelölt hatóság felügyeli, illetve hagyja jóvá;

f) „szakmai tapasztalat”: az adott szakma tényleges és jogszerű gyakorlása valamely tagállamban.

[...]

(3) A harmadik ország által kibocsátott, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak kell tekinteni, amennyiben annak birtokosa az érintett szakmában annak a tagállamnak a területén, amely a szóban forgó, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot a 2. cikk (2) bekezdésének megfelelően elismerte, hároméves, az említett tagállam által tanúsított szakmai tapasztalatot szerzett.”

7 A 2005/36 irányelvnek „Az elismerés joghatásai” című 4. cikke értelmében:

„(1) A szakmai képesítésnek a fogadó tagállam általi elismerése révén a jogosult a fogadó tagállamban megkezdheti annak a szakmának a gyakorlását, amelyre vonatkozóan a saját tagállamában képzettséggel rendelkezik, és ezt a szakmát a fogadó tagállamban ugyanolyan feltételek mellett gyakorolhatja, mint a fogadó tagállam állampolgárai.

(2) Ezen irányelv alkalmazásában az a szakma, amelyet a kérelmező a fogadó tagállamban gyakorolni kíván, azonos azzal, amelyre vonatkozóan a saját tagállamában képzettséggel rendelkezik, feltéve hogy az érintett tevékenységek hasonlóak.

[...]”

8 Ezen irányelvnek „Az elismerés feltételei” című 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a fogadó tagállam egy szabályozott szakma gyakorlásának megkezdését vagy gyakorlását meghatározott szakmai képesítés meglétéhez köti, a szóban forgó tagállam illetékes hatósága az adott szakma gyakorlásának megkezdését és gyakorlását a tagállam saját állampolgáraitra alkalmazottakkal azonos feltételekkel engedélyezi a kérelmezőknek, ha azok rendelkeznek olyan, a 11. cikk szerinti képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal, amelyet egy másik tagállam követel meg ahhoz, hogy területén az adott szakma gyakorlását megkezdhessék, illetőleg azt gyakorolhassák.

A képzettségi tanúsítványokat és az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratokat minden tagállamban egy, az adott tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései alapján kijelölt illetékes hatóság bocsátja ki.

(2) A szakma (1) bekezdésben leírt szerinti gyakorlásának megkezdését és gyakorlását az olyan kérelmező számára is engedélyezni kell, aki ezt a szakmát az elmúlt tíz éven belül egy éven át teljes munkaidőben vagy annak megfelelő időtartamú részidőben gyakorolta egy, az adott szakmát nem szabályozó másik tagállamban, és aki egy vagy több képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal rendelkezik, amelyet egy, az adott szakmát nem szabályozó másik tagállam bocsátott ki.

A képzettségi tanúsítványnak, illetve az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- a) a tanúsítványt, illetve az okiratot valamelyik tagállamnak az adott tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseivel összhangban kijelölt illetékes hatósága bocsátotta ki;
- b) a tanúsítvány, illetve az okirat tanúsítja, hogy birtokosát felkészítették a szóban forgó szakma gyakorlására.

Az első albekezdésben említett egyéves szakmai tapasztalatot azonban nem lehet megkövetelni, ha az előírt képesítés megszerzését tanúsító okirat, amellyel a kérelmező rendelkezik, szabályozott oktatás és képzés elvégzését igazolja.

[...]

- 9 Az említett irányelv 59. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok 2016. január 18-ig értesítik [az Európai] Bizottságot a nemzeti jogszabályaik szerint jelenleg szabályozott szakmák jegyzékéről, megnevezve az egyes szakmákhoz tartozó tevékenységeket, valamint a szabályozott oktatások és képzések, valamint speciális rendszerű szakképzések 11. cikk c) pontjának ii. alpontjában említett jegyzékéről. Az e jegyzékekben eszközölt bármely változásról a Bizottságot indokolatlan késedelem nélkül értesíteni kell. A Bizottság a szabályozott szakmákat és az egyes szakmák alá tartozó tevékenységek általános leírását tartalmazó, nyilvánosan hozzáférhető adatbázist hoz létre és tart fenn.”

A finn jog

- 10 A laki ammattipätevyden tunnustamisesta (1384/2015) (a szakmai képesítések elismeréséről szóló 1384/2015. sz. törvény) 1. §-a első bekezdésének első albekezdése szerint e törvény a szakmai képesítések elismerését és a szolgáltatásnyújtás szabadságát a 2005/36 irányelvvel összhangban szabályozza. Az ilyen elismerés részletes feltételeit e törvény 6. §-a pontosítja.

Az észt jog

- 11 Az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményeket Észtországban a 2002. augusztus 26-i „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded, Riigi teataja” (RTL 2002., 96., 1486; RT I, 2013. szeptember 3., 36. o.; az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményekről szóló oktatási miniszteri rendelet; a továbbiakban: az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményekről szóló rendelet) szabályozza.
- 12 E rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében:
- „A munkáltató értékeli az e rendeletben előírt alkalmassági követelmények egyenértékűségét és a munkavállalónak az említett szakmában történő munkavégzésre való képességét [...]”.
- 13 Az említett rendelet 18. §-a értelmében az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelmény a felsőfokú végzettség és a pedagógiai szaktudás. Ugyanezen rendelet 37. cikke előírja, hogy a képesítési követelmények nem alkalmazandók azokra a pedagógusokra, akik 2013. szeptember 1-je előtt óvodapedagógusként dolgoztak, és akik az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményekről szóló rendelet 2013. szeptember 1-je előtt hatályos rendelkezései szerinti alkalmassággal, illetve azzal egyenértékűnek tekintett, hasonló munkafeladatokra való alkalmassággal rendelkeznek.

- 14 Az Észt Köztársaságnak az Európai Unióhoz való 2004. május 1-jei csatlakozását követően a 2005. június 6-i Vabariigi Valitsuse 6. juuni 2005. a määrus nr 120 „Eesti Vabariigi kvalifikatsioonide ja enne 20. augustit 1991. a antud endise NSV Liidu kvalifikatsioonide vastavus” (RT I 2005., 32., 241.; RT I, 2020. július 28., 6. o.; a volt Szovjetunióban 1991. augusztus 20-a előtt kiállított oklevelek és az Észt Köztársaság oklevelei közötti megfelelésről szóló 120. sz. kormányrendelet) rögzítette, hogy a volt Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége által elismert, 1991. augusztus 20. előtt kiállított képesítések az Észt Köztársaság köz- és felsőoktatási rendszere szerinti mely szinteknek felel meg.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 15 „A” óvodapedagógusi szakmai képzésének elismerését kérte Finnországban az oktatási hivataltól, a következő dokumentumokra hivatkozva:
- a „Koolieelsete lasteasutuste kasvataja” (kisgyermekkorai nevelés) területén 1980-ban szerzett képesítést igazoló bizonyítvány;
  - a „Rakenduskõrghariduse tasemele vastava hotellimajanduse eriala õppekava” (a felsőoktatási szintnek megfelelő szállodamenedzsment szaktanterv) képzésben 2006-ban szerzett képesítést igazoló bizonyítvány;
  - az „Ärijuhtimise magistri kraad – Turismiettevõtlus ja teeninduse juhtimine” (vállalati gazdálkodás mesterszak – turizmus – és szolgáltatásmenedzsment) képzésben 2013-ban szerzett képesítést igazoló bizonyítvány, továbbá
  - a 2017-ben kiállított „Kutsetunnistus Õpetaja, tase 6” (pedagógusi szakmai tanúsítvány, 6. szint) tanúsítvány.
- 16 Egyébiránt nem vitatott, hogy „A” 1980 és 1984 között az Észt Szovjet Szocialista Köztársaságban, majd 2016-ban és 2017-ben Finnországban egy magánbölcsődében látott el óvodapedagógusi feladatokat.
- 17 2018. március 8-án hozott határozatával az oktatási hivatal „A” kérelmét elutasította.
- 18 2019. április 18-án kelt határozatával a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság) elutasította az „A” által az oktatási hivatal határozatával szemben benyújtott keresetet. E bíróság megállapította, hogy „A” képesítése és szakmai tapasztalata nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyek a szakmai képesítések elismeréséhez a szakmai képesítések elismeréséről szóló (1384/2015. sz.) törvény szerint szükségesek.
- 19 „A” ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Korkein hallinto-oikeushoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország).
- 20 Először is a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az óvodapedagógusi szakma a 2005/36 irányelv értelmében vett „szabályozott szakmának” minősül-e Észtországban.
- 21 Rámutat arra, hogy több tényező utal arra, hogy e szakma Észtországban valóban szabályozott szakma. Az óvodapedagógusokkal szemben előírt alkalmassági feltétel ugyanis, amelyet az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményekről szóló rendelet ír elő, a

- felsőoktatási oklevél megszerzése és a pedagógiai szaktudás. Márpedig ez utóbbi készségeket igazolja az észti pedagógusok szövetsége által kérelemre, a kérelmező iratai alapján és meghallgatást követően kiállított dokumentum.
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság azt is megjegyzi, hogy az Észt Köztársaság az óvodapedagógusi szakmát felvette a szabályozott szakmák Bizottság által létrehozott adatbázisába.
  - 23 Más tényezők ugyanakkor kétségeket ébresztenek a kérdést előterjesztő bíróságban azzal kapcsolatban, hogy az óvodapedagógusi szakma Észtországban szabályozott szakmának minősül.
  - 24 Megjegyzi, hogy a finn joggal ellentétben az észti szabályozás nem követeli meg, hogy a jelen ítélet 21. pontjában említett felsőoktatási oklevél a kisgyermekkorú nevelés területére tartozzon.
  - 25 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi továbbá, hogy az ilyen pedagógust felvevő munkáltató diszkrecionális jogkörrel rendelkezik annak megítélésére, hogy az óvodapedagógusi állásra pályázó megfelel-e az óvodapedagógusok képzettségi követelményeiről szóló rendeletben foglalt feltételeknek. A pedagógiai készségekre vonatkozó tanúsítvány különösen fakultatív jellegű, és nem köti a munkáltatót. Ez utóbbi önállóan értékeli, hogy a pályázó rendelkezik-e a megkívánt pedagógiai készségekkel.
  - 26 Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság szerint két különböző munkáltató eltérően értékelhetné ugyanazon pályázó pedagógiai készségeit.
  - 27 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az észti szabályozás az óvodapedagógusi szakma gyakorlását ténylegesen azon személyek számára tartja-e fenn, akik meghatározott feltételeknek megfelelnek, és megtiltja-e mások számára, hogy e szakma gyakorlását megkezdjék.
  - 28 Másodszor, abból a feltevésből kiindulva, hogy a szóban forgó szakma Észtországban szabályozottnak minősül, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a jelen ítélet 15. pontjában említett, az észti pedagógusok szövetsége által „A” számára kiállított tanúsítvány a 2005/36 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett képzettségi tanúsítványnak vagy előírt képzés megszerzését tanúsító okiratnak tekinthető-e, ha az általa elismert szakmai tapasztalatot olyan időszakban szereztek meg, amikor a származási tagállam szovjet szocialista köztársaság volt.
  - 29 Harmadszor, az „A” által az Észt Szovjet Szocialista Köztársaságban 1980-ban megszerzett oklevél, valamint az 1980 és 1984 között szerzett tapasztalatok kapcsán a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ezen oklevelet és e tapasztalatot úgy kell-e tekinteni, hogy azok a 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, harmadik országban megszerzett szakmai képesítéseket igazolják, és következésképpen e képesítések csak azzal a feltétellel ismerhetők el, hogy az érintett a származási tagállamban a függetlenség visszanyerése után szerzett hároméves szakmai tapasztalatot igazol.
  - 30 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy a 2005. évi észti törvény Észtországban megszerzett okleveleknek minősítette az Észt Szovjet Szocialista Köztársaságban szerzett okleveleket.

31 Ilyen körülmények között a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a [2005/36 irányelv] 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy szabályozott szakmának az a szakma tekintendő, amelynek esetében egyfelől az alkalmassági követelményeket valamely tagállam oktatási minisztere által elfogadott rendelet állapítja meg, az óvodapedagógusoktól megkövetelt pedagógiai készségeket szakmai szabvány szabályozza, és a tagállam az óvodapedagógusi szakmát a szabályozott szakmáknak a Bizottságnál létrehozott adatbázisában nyilvántartásba vetette, amely szakma esetében másfelől azonban az e szakma alkalmassági követelményeire vonatkozó rendelet szövege szerint mérlegelési jogkör biztosítanak a munkáltató számára az alkalmassági követelményeknek, különösen a pedagógiai készségre vonatkozó követelménynek való megfelelés értékelése tekintetében, és a pedagógiai készség megléte bizonyításának módját sem a szóban forgó rendelet, sem más törvények, rendeletek vagy közigazgatási rendelkezések nem szabályozzák?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: a 2005/36 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett képzettségi tanúsítványnak, illetve az előírt képesítés megszerzését tanúsító egyéb okiratnak tekinthető-e a származási tagállam illetékes hatósága által kiállított, szakmai képesítésre vonatkozó olyan tanúsítvány, amelynek megszerzéséhez a szóban forgó szakmában szerzett munkatapasztalat szükséges, amennyiben a tanúsítvány kiállítása alapjául szolgáló szakmai tapasztalat a származási tagállamból e tagállam szovjet szocialista köztársaságként való létezése időszakából, valamint a fogadó tagállamból származik, mindazonáltal nem a származási tagállamból, az e tagállam önállóságának visszanyerését követő időszakból?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdését, hogy azt a szakmai képesítést, amely olyan végzettségen alapul, amelyet valamely tagállam földrajzi területén található oktatási intézményben olyan időszakban szereztek, amelyben a tagállam nem volt önálló állam, hanem szovjet szocialista köztársaságként létezett, továbbá amelynek alapjául olyan szakmai tapasztalat szolgál, amelyet e végzettség alapján a szóban forgó szovjet szocialista köztársaságban e tagállam önállóságának visszanyerését megelőzően szereztek, harmadik országban szerzett szakmai képesítésnek kell-e tekinteni, és így az e szakmai képesítésre való hivatkozáshoz a származási tagállamban e tagállam önállóságának visszanyerését követően szerzett további hároméves szakmai tapasztalat szükséges?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

- 32 Amint az a 2005/36 irányelv (1) preambulumbekkezdéséből kitűnik, az irányelv célja a szakmai képesítések elismerésének elősegítése annak érdekében, hogy a tagállamok állampolgárai munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként valamely szakmát egy attól eltérő tagállamban gyakoroljanak, mint ahol szakmai képesítésüket megszerezték, és ezáltal a munkavállalók Európai Unión belüli szabad mozgásához való hozzájárulás.
- 33 Ezen irányelv 1. és 2. cikke értelmében ez az irányelv csak akkor alkalmazandó, ha a szóban forgó szakma a fogadó tagállamban szabályozott.

- 34 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból kitűnik, hogy az óvodapedagógusi szakma Finnországban szabályozott szakma. Következésképpen e tagállamban az e szakma gyakorlásának megkezdését és annak valamely másik tagállam állampolgárai általi gyakorlását a 2005/36 irányelv rendelkezései szabályozzák.
- 35 Ha az adott szakma a származási tagállamban is szabályozott, a fogadó tagállamnak a 2005/36 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében lehetővé kell tennie az adott szakma gyakorlásának megkezdését és gyakorlását a tagállam olyan saját állampolgáraitra alkalmazott feltételekkel azonos feltételek mellett, akik a saját tagállam által megkövetelt képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képzés megszerzését tanúsító okirattal rendelkeznek.
- 36 Ezzel szemben, ha a szóban forgó szakma a származási tagállamban nem szabályozott, a 2005/36 irányelv 13. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a fogadó tagállamban lehetővé kell tenni a szakma megkezdését és gyakorlását, ha a kérelmező a kérdéses szakmát az elmúlt tíz éven belül egy éven át teljes munkaidőben vagy annak megfelelő időtartamú részidőben gyakorolta, és egy vagy több, a származási tagállam által kiállított képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képzés megszerzését tanúsító okirattal rendelkezik. Mindazonáltal a 2005/36 irányelv 13. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése előírja, hogy a szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmény nem alkalmazandó, ha a kérelmező rendelkezik a szabályozott oktatást és képzést igazoló hivatalos képzés megszerzését tanúsító okirattal.
- 37 Következésképpen az „A” által a fogadó tagállamban, azaz a Finn Köztársaságban az óvodapedagógusi képzéseinek elismerése iránt benyújtott kérelmet a 2005/36 irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételekre tekintettel kell értékelni, amennyiben e szakma a származási tagállamban, azaz az Észt Köztársaságban szabályozott, és a 2005/36 irányelv 13. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételekre tekintettel, amennyiben az nem szabályozott.

Az első kérdésről

- 38 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett szabályozott szakmának kell tekinteni azt a szakmát, amely tekintetében a nemzeti szabályozás a szakma gyakorlásának megkezdéséhez és gyakorlásához alkalmassági feltételeket követel meg, azonban diszkrecionális jogkör biztosít a munkáltatók számára annak megítélésében, hogy teljesülnek-e ezen feltételek.
- 39 A 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a „szabályozott szakma” egy „olyan szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja, amely gyakorlásának megkezdése, gyakorlása vagy gyakorlásának valamelyik módja, közvetlenül vagy közvetve, meghatározott szakmai képzéssel való rendelkezéshez kötött törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján”.
- 40 Ezenkívül a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, hogy valamely foglalkozást akkor kell a 89/48 és a 92/51 irányelv értelmében szabályozott szakmának tekinteni, ha az e szakmát alkotó szakmai tevékenységet vagy annak gyakorlását egy olyan rendszert létrehozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések szabályozzák, amely következtében ezt a szakmai tevékenységet kifejezetten a meghatározott feltételeket teljesítő személyek számára tartják fenn, és e szakmai tevékenység megkezdését megtiltják azon személyeknek, akik ezeket a feltételeket nem teljesítik (2008. február 1-jei Aranyitis ítélet, C-164/94, EU:C:1996:23, 19. pont; 2008. május 8-i Bizottság kontra Spanyolország ítélet, C-39/07, EU:C:2008:265, 33. pont). A 89/48 és a 92/51 irányelvben

szereplő fogalommeghatározásokra és a 2005/36 irányelv (14) preambulumbekzdésére tekintettel ez az ítélkezési gyakorlat analógia útján alkalmazandó az ezen irányelv értelmében vett „szabályozott szakma” fogalmára.

- 41 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy Észtországban az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményekről szóló rendelet 1. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] munkáltató értékeli a munkavállalónak a munkakör betöltésére való alkalmasságát és az e rendeletben meghatározott képesítési követelményeknek való megfelelését”.
- 42 Amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutatott, és anélkül, hogy ezt az észt kormány vitatta volna, e rendelet 1. cikkének (1) bekezdése mérlegelési jogkört biztosít a munkáltatónak annak megítélésére, hogy teljesülnek-e az óvodapedagógusi szakma gyakorlásának megkezdéséhez megkövetelt alkalmassági feltételek, különösen a pedagógiai készségekre vonatkozó feltétel, oly módon, hogy az említett rendelkezés értelmében két különböző munkáltató eltérően értékelhetné azt a kérdést, hogy ugyanazon kérelmező teljesíti-e az említett feltételeket.
- 43 Kétségtelen, hogy az észt kormány a Bíróság előtt kifejtette, hogy az észt pedagógusok szövetsége által kiadott tanúsítvány bemutatása esetén a munkáltatónak nincs oka kétségbe vonni a jelölt pedagógiai szaktudását. Mindazonáltal, amint arra a főtanácsnok indítványának 60. pontjában emlékeztetett, e kormány jelezte, hogy az észt jogszabályok e tekintetben semmilyen szabályt nem tartalmaznak. Ez megerősíti tehát a kérdést előterjesztő bíróságnak az óvodapedagógusokra vonatkozó alkalmassági követelményekről szóló rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a kérdést előterjesztő bíróság általi értelmezését, amely szerint a munkáltató feladata annak értékelése, hogy teljesülnek-e az alkalmassági feltételek.
- 44 Az ilyen mérlegelési jogkört meg kell különböztetni a munkáltató azon jogkörétől, hogy az adott szakma gyakorlásának megkezdéséhez szükséges alkalmassági feltételeket teljesítő személyt felvegye-e, vagy sem, valamint az e feltételeknek megfelelő két pályázó közül választhasson.
- 45 Az ilyen mérlegelési jogkörből eredő helyzet alkalmas arra, hogy elhomályosítsa a különbségtételt azon személyek között, akik rendelkeznek a nemzeti szabályozás által az érintett szakma gyakorlásához előírt szakmai képesítésekkel, és azon személyek között, akik nem rendelkeznek ezekkel.
- 46 E körülmények között az észt jog nem biztosítja, hogy a szóban forgó szakma gyakorlásának megkezdése és gyakorlása azon személyek számára legyen fenntartva, akik meghatározott szakmai képesítéssel rendelkeznek.
- 47 Ennélfogva az óvodapedagógusi szakma az észtországi szervezeti formában nem minősíthető a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „szabályozott szakmának”.
- 48 Ezt az értékelést nem vonják kétségbe azon körülmények, hogy az Észt Köztársaság az óvodapedagógusi szakmát „szabályozottnak” minősíti, továbbá, hogy felvette e szakmát a létező szabályozott szakmáknak a Bizottsággal közölt jegyzékébe, és hogy az említett szakma szerepel a szabályozott szakmáknak a Bizottság által a 2005/36 irányelv 59. cikke alapján naprakésszé tett adatbázisában.

- 49 Egyrészt ugyanis a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő „szabályozott szakma” fogalmának meghatározása nem utal a tagállamok jogára. Az irányelv értelmében vett fogalom szintén kizárólag az uniós jog hatálya alá tartozik (2017. szeptember 21-i Malta Dental Technologists Association és Reynaud ítélet, C-125/16, EU:C:2017:707, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Következésképpen az, hogy az Észt Köztársaság az óvodapedagógusok szakmáját „szabályozottnak” tekinti, és felvette azt a már szabályozott szakmák azon jegyzékébe, amelyet közölt a Bizottsággal, nem elegendő ahhoz, hogy e szakmát a 2005/36 irányelv értelmében vett „szabályozott szakmának” lehessen minősíteni.
- 51 Másrészt, amint arra a főtanácsnok az indítványának 45. pontjában rámutatott, a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja sem utal jobban a Bizottság által naprakészen tartott adatbázisnak a jelen ítélet 48. pontjában említett tartalmára. Ennélfogva ez utóbbinak csak iránymutató szerepe van.
- 52 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy nem minősül az e rendelkezés értelmében vett „szabályozott szakmának” az a szakma, amelyre vonatkozóan a nemzeti szabályozás a szakma gyakorlásának megkezdéséhez és gyakorlásához megkövetel ugyan alkalmassági feltételeket, azonban diszkrecionális jogkört biztosít a munkáltatók számára annak mérlegelését illetően, hogy teljesülnek-e ezen feltételek.

A második kérdésről

- 53 A második kérdés kifejezetten arra az esetre vonatkozik, ha a szóban forgó szakma a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében szabályozott a származási tagállamban, és az első kérdésre adott válasz ennek megfelelően igenlő. Az első kérdésre adott nemleges válaszra tekintettel tehát a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A harmadik kérdésről

- 54 A harmadik kérdés arra az esetre vonatkozik, ha a szóban forgó szakma nem szabályozott a származási tagállamban.
- 55 Ebben az esetben, amint arra a jelen ítélet 36. pontja emlékeztet, a 2005/36 irányelv 13. cikke (2) bekezdésének első albekezdéséből az következik, hogy a fogadó tagállamban engedélyezni kell a szakma megkezdését és gyakorlását, ha a kérelmező ezt a szakmát az elmúlt tíz éven belül egy éven át teljes munkaidőben (vagy annak megfelelő időtartamú részidőben) gyakorolta egy másik tagállamban, és egy vagy több, a származási tagállam által kiállított képzettségi tanúsítvánnyal vagy előírt képesítés megszerzését tanúsító okirattal rendelkezik. Mindazonáltal a 2005/36 irányelv 13. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése előírja, hogy az elmúlt tíz éven belül egy másik tagállamban szerzett egyéves szakmai tapasztalatot nem lehet megkövetelni, ha az előírt képesítés megszerzését tanúsító okirat, amellyel a kérelmező rendelkezik, szabályozott oktatás és képzés elvégzését igazolja.
- 56 A jelen esetben, ellentétben azzal, amit a 2005/36 irányelv 13. cikke (2) bekezdésének első albekezdése megkövetel, „A” a kérelmét megelőző tíz évben nem gyakorolta az óvodapedagógusi szakmát a fogadó tagállamtól eltérő tagállamban.

- 57 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az „A” által 1980-ban az Észti Szovjet Szocialista Köztársaságban megszerzett, a kisgyermek nevelését szolgáló oklevél tekinthető-e az ugyanezen irányelv 13. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében vett szabályozott képzés elvégzését igazoló okiratnak.
- 58 A 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdése értelmében ugyanis „[a] harmadik ország által kibocsátott, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak kell tekinteni, amennyiben annak birtokosa az érintett szakmában annak a tagállamnak a területén, amely a szóban forgó, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot a 2. cikk (2) bekezdésének megfelelően elismerte, hároméves, az említett tagállam által tanúsított szakmai tapasztalatot szerzett”.
- 59 Ebből következik, hogy úgy kell tekinteni, hogy harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezés alkalmazandó abban az esetben, ha a fogadó tagállamban bemutatott, képesítés megszerzését tanúsító okiratot egy másik tagállam területén olyan időszakban szerezték meg, amikor e tagállam nem önálló államként, hanem szovjet szocialista köztársaságként létezett, és ha az említett tagállam az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot ez utóbbi tagállamban a függetlenség visszanyerése után kiállított, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak minősítette.
- 60 Magából a 2005/36 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének szövegéből kitűnik, hogy e rendelkezés valamely harmadik ország által kiállított és valamely tagállam által ugyanezen irányelv 2. cikke (2) bekezdésének megfelelően elismert képesítés megszerzését tanúsító okira-ra vonatkozik.
- 61 Márpedig meg kell állapítani, hogy az „A” által 1980-ban az Észti Szovjet Szocialista Köztársaságban megszerzett oklevél nem tekinthető olyan-nak, mintha azt valamely, e rendelkezés értelmében vett harmadik ország állította volna ki.
- 62 Amint ugyanis a kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróságnak adott magyarázatokból kitűnik, ezt az oklevelet az Észti Köztársaság a függetlenség visszanyerése után és az Unióhoz való csatlakozását követően az Észti Köztársaság által a volt Szovjetunióban 1991. augusztus 20-a előtt kiállított oklevelek és az Észti Köztársaság oklevelei közötti megfelelésről szóló, 2005. június 6-i 120. sz. kormányrendelet értelmében az Észti Köztársaságban e tagállam függetlenségének visszanyerését követően megszerzett oklevélnek minősítette.
- 63 Következésképpen ezt az oklevelet – a 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel ellentétben – olyan, valamely képesítés megszerzését tanúsító okiratnak kell tekinteni, amelyet egy tagállam, nem pedig valamely harmadik ország állított ki.
- 64 Ebből következik, hogy a 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdése nem alkalmazható olyan körülmények között, mint az alapügy körülményei.
- 65 A fentiek összességéből az következik, hogy a 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a fogadó tagállamban bemutatott, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot egy másik tagállam területén olyan időszakban szerezték meg, amikor e tagállam nem önálló államként, hanem szovjet szocialista köztársaságként létezett, és ha az említett tagállam ezt az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot valamely, ez utóbbi tagállamban a függetlenség visszanyerése után kiállított, előírt

képesítés megszerzését tanúsító okiratnak minősítette. Az ilyen, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot olyannak kell tekinteni, mint amelyet valamely tagállamban és nem harmadik országban szereztek meg.

- 66 Hozzá kell tenni, hogy a jelen ítélet 52. és 65. pontjában adott válaszokra tekintettel, amelyekből az következik, hogy a szakmai képesítések elismerése iránti kérelem nem tartozik a 2005/36 irányelv hatálya alá, a fogadó tagállam illetékes hatóságainak feladata – amint azt a főtanácsnok indítványának 90–93. pontjában kifejtette – a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően megvizsgálni „A” helyzetét az EUMSZ 45. és EUMSZ 49. cikk rendelkezéseire tekintettel (lásd ebben az értelemben: 2022. március 3-i Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto [Orvosi alapképzés] ítélet, C-634/20, EU:C:2022:149, 38–46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A költségekről

- 67 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek az említett felek költségeinek kivételével nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2013. november 20-i 2013/55/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontját**

a következőképpen kell értelmezni:

nem minősül az e rendelkezés értelmében vett „szabályozott szakmának” az a szakma, amelyre vonatkozóan a nemzeti szabályozás a szakma gyakorlásának megkezdéséhez és gyakorlásához megkövetel ugyan alkalmassági feltételeket, azonban diszkrecionális jogkört biztosít a munkáltatók számára annak mérlegelését illetően, hogy teljesülnek-e ezen feltételek.

- 2) A 2013/55 irányelvvel módosított 2005/36 irányelv 3. cikkének (3) bekezdését**

a következőképpen kell értelmezni:

e rendelkezés nem alkalmazandó abban az esetben, ha a fogadó tagállamban bemutatott, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot egy másik tagállam területén olyan időszakban szereztek meg, amikor e tagállam nem önálló államként, hanem szovjet szocialista köztársaságként létezett, és ha az említett tagállam ezt az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot valamely, ez utóbbi tagállamban a függetlenség visszanyerése után kiállított, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratnak minősítette. Az ilyen, előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratot olyannak kell tekinteni, mint amelyet valamely tagállamban és nem harmadik országban szereztek meg.

Alíráások